

SELETUSKIRI

maeluministri määruse „Põllumajandusministri 20. mai 2013. a määruse nr 39 „Salmonellooside tõrje eeskiri” muutmise” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse loomatauditõrje seaduse § 29³ lõike 3 ja § 43 lõike 2 alusel.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Maaeluministeeriumi toiduohutuse osakonna loomatervise büroo peaspetsialist Eva Peegel (625 6546, eva.peegel@agri.ee). Eelnõule on juriidilise ekspertiisi teinud Maaeluministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Arvo-Mart Elvisto (625 6151, arvo-mart.elvisto@agri.ee) ja keeleliselt toimetas eelnõu sama osakonna peaspetsialist Laura Ojava (625 6523, laura.ojava@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Põllumajandusministri 20. mai 2013. a määrust nr 39 „Salmonellooside tõrje eeskiri” (edaspidi *määrus nr 39*) muudetakse eesmärgiga täpsustada lammaste ja kitsede salmonelloosi põhjustavate tekitajate loetelu. Määruses nr 39 loetletakse loomad ja lindudel esinevad salmonelloosid ja zoonoossed haigusetkitajad, mis on inimese tervise seisukohalt põhilised toidumürgituse põhjustajad. Salmonelloos on *Salmonella* perekonna bakteri tekitatud kodu- ja ulukloomade, samuti lindude nakkushaigus, mille ägeda kulu korral tekivad septitseemia nähud, pikaajalise kulu korral mao- ja sooletraktipõletik, harvem liigese- ja kopsupõletik ning abort. Peamiseks nakkusallikaks on haigusetkitajaid eritavad haiguse läbipõdenud loomad ja haigusetkitajatega saastunud sööt.

Eelnõuga muudetakse määruse nr 39 § 2 lõike 2 punkti 3, millega on kehtestatud lammaste ja kitsede salmonelloosi põhjustavate haigusetkitajate loetelu. Määruses nr 39 on selles loetelus ära toodud viis salmonelloosi põhjustavat haigusetkitajat. Eelnõuga eemaldatakse loetelust keskkonnas üsna laialt leviv *Salmonella enterica* subsp. *arizonae*, mis lammastel ja kitsedel salmonelloosi haigestumist ei põhjusta, küll aga loetakse seda endiselt salmonelloosi tekitajaks noorkalkunitel. Seega on muudatus ette valmistatud, toetudes Rahvusvahelise Episootiate Büroo andmetele, mille kohaselt ei loeta *Salmonella enterica* subsp. *arizonae*’t lammaste ja kitsede salmonelloosi põhjustajaks.

Kehtiv § 2 lõike 2 punkt 3 sisaldab *Salmonella enterica* subsp. *arizonae*’t, sest varem peeti seda salmonelloosi haigestumise tekitajaks, kuna seda esines karjamaaloomadelt võetud proovides küllalt sageli. Eesti Maaülikooli teadlased juhtisid tähelepanu ka asjaolule, et seda haigusetkitajat leitakse küll lammastelt ja kitsedelt võetud proovides, aga see ei põhjusta loomade haigestumist salmonelloosi. Lähtuvalt eelkirjeldatust töötati välja käesolev eelnõu.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Määruse mõju on soodne loomapidajale, kes peab lambaid ja kitsi. Loomapidajate kantavad kulutused on suuremad, kui *Salmonella* spp. haigusetekitaja põhjustab salmonelloosi haigestumist, nagu on sätestatud määruse nr 39 §-s 2 nimetatud haigusetekitajate puhul, ning sel juhul tuleb kohaldada tauditõrjemeetmeid. Kui aga vastav *Salmonella* spp. haigusetekitaja ei põhjusta haigestumist salmonelloosi ja seda ei ole nimetatud määruse nr 39 §-s 2, siis selliste haigusetekitajate esinemisel piisab bioohutusmeetmete tugevdamisest ning määruse nr 39 §-s 24¹ sätestatud kitsenduste ja abinõude kohaldamisest. Eelnõu kohaselt ei tule edaspidi rakendada tauditõrjemeetmeid, kui loomapidaja lammastel või kitsedel leitakse *Salmonella enterica* subsp. *arizonae*, vaid piisab üksnes määruse nr 39 §-s 24¹ sätestatud kitsenduste ja abinõude kohaldamisest.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne kulutusi riigieelarve vahenditest ega lisandu tulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu kooskõlastamiseks Sotsiaalministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks Veterinaar- ja Toiduametile.